

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 97/07-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. júla 2007 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a zo sudcov Ľubomíra Dobríka a Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť A. H., P., zastúpeného advokátom JUDr. Mgr. Š. B., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 665/96 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo A. H. na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 665/96 porušené boli.

2. Okresnému súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 665/96 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prierahov.

3. A. H. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 100 000 Sk (slovom stotisíc slovenských korún), ktoré je mu Okresný súd Žilina p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Žilina j e p o v i n n ý uhradiť A. H. trovy konania v sume 6 296 Sk (slovom šesťtisícdeväťdesiatšesť slovenských korún) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu advokáta JUDr. Mgr. Š. B., Ž.

5. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením zo 17. apríla 2007 prijal na ďalšie konanie sťažnosť A. H. (ďalej len „sťažovateľ“) podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 665/96.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k priebehu konania podaním sp. zn. 1 SprS 230/2007 z 18. júna 2007.

Vo vyjadrení okresného súdu sa okrem iného uvádza:

„Podanú sťažnosť považuje Okresný súd Žilina za nedôvodnú a účelovo podanú v snahe privodiť si majetkový prospech priznaním náhrady nemajetkovej ujmy. Zo strany konajúceho súdu nedošlo k žiadnym priesťahom, ktoré by zakladali nárok sťažovateľa na priznanie peňažnej náhrady. Konanie vo veci bolo prerušené zo zákona v dôsledku vyhlásenie konkurzu na majetok odporcu. Počas prerušeného konania teda nemohli byť spôsobené žiadne priesťahy v konaní. Konajúci súd sa ohľadom podanej sťažnosti v celom rozsahu pridržiava podrobného vyjadrenia konajúceho sudcu, ktoré je prílohou tohto stanoviska. V súlade s týmto stanoviskom navrhujem, aby Ústavný súd podanej sťažnosti sťažovateľa nevyhoveli.“

K vyjadreniu okresného súdu bolo pripojené stanovisko zákonného sudcu a chronológia úkonov okresného súdu. V stanovisku sa okrem iného uvádza:

„Sťažovateľ podal návrh na súd dňa 9. 9. 1996. Pojednávania vo veci dňa 3. 12. 1996, 9. 4. 1998 boli odročené bez prejednania veci, vec bola prejednaná dňa 7. 5. 1998 a odročená na neurčito za účelom poskytnutia lehoty na predloženie dôkazov. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20. 10. 1998 č. k. 27 Cb-24 K 193/96, 27 Cb-24 K 284/96, 27 Cb-24 K 72/97, 27-24 K 224/98 bol na majetok dlžníka Z. spol. s r. o. P. vyhlásený konkurz. Za správcu konkurznej podstaty súd ustanovil JUDr. J. B., advokáta, Ž.

Podľa § 14 ods. 1 písm. d) zák. č. 328/1991 Zb. sa iné konania než uvedené v písmene c) cit. ust., ktorých výsledkom môže byť nárok proti podstate, sa prerušujú. V týchto konaniach sa však pokračuje na návrh správcu, úpadcovho odporcu alebo nerozlučného účastníka konania. Úpadca môže tento návrh podať, len ak tak neurobí správca v lehote určenej súdom. Neprerušuje sa však konanie o výživnom maloletých detí a trestné konanie.

Správca konkurznej podstaty na základe výzvy súdu dal dňa 7. 6. 2004 súhlas na pokračovanie v konaní na nárok, ktorý presahuje čo do dôvodu a výšky pohľadávku uplatnenú v konkurznom konaní 27 Cb-27 K 193/96 prihláškou dňa 2. 2. 2002.

Navrhovateľovi bola v konkurznom konaní uznaná pohľadávka vo výške 26. 849,80 Sk so zaradením do 1. triedy podľa prihlášky navrhovateľa. Prihláška nebola

správcom ani iným veriteľom popretá.

Podaním zo dňa 14. 1. 2005 na opätovnú výzvu súdu právna zástupkyňa odporcu uviedla, že navrhovateľ si uplatňuje len to, čo si uplatňoval v pôvodnom návrhu a čo si aj uplatnil u správcu konkurznej podstaty. Teda neuviedla, že by si navrhovateľ návrhom uplatňoval niečo viac alebo z iného dôvodu ako u správcu konkurznej podstaty. Návrhom zo dňa 31. 8. 1996 si navrhovateľ uplatnil sumu 26.120,60 Sk titulom náhrady škody na zdraví a náhradu za dovolenku 729,20 Sk, spolu 26.849,80 Sk bez príslušenstva.

Na pojednávaní dňa 26. 4. 2005 sa navrhovateľ ani jeho právna zástupkyňa nedokázali vzhľadom na stav veci vôbec vyjadriť či chcú v konaní pokračovať a špecifikovať nároky. Súd ich oboznámil s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27-24 K 193/96 zo dňa 6. 12. 2004, ktorým bol zrušený konkurz na majetok dlžníka - odporcu po splnení rozvrhového uznesenia a oboznámil ich aj s tým, že podaná prihláška má účinky právoplatného rozsudku a je na základe nej možné viesť exekučné konanie na majetok dlžníka (§ 45 zák. 328/1991 Zb.).

Podaním zo dňa 5. 4. 2006 vstúpila do konania na strane vedľajšieho účastníka na strane odporcu S., ktorá podaním spochybnila nárok navrhovateľa, poprela jeho nároky, namietala spoluzavinenie ako aj oznámila súdu, že navrhovateľ je nečinný pri likvidácii nárokov.

Právna zástupkyňa navrhovateľa na výzvu súdu aby uviedla či žiada ďalej v konaní pokračovať a o ktorých nárokoch, zostala nečinná a nevyjadrila sa ani k podaniu vedľajšieho účastníka.

Súd napriek tomu si vyžiadal rovnopisy rozhodnutí konkurzného súdu o rozvrhu a splnení nárokov a zistil, že pohľadávka navrhovateľa nebola uspokojená ani v časti, bola zaradená do 1. triedy a že odporcovi nezostal po zrušení konkurzu žiaden majetok.

Navrhovateľ ani jeho právny zástupca do dnešného dňa na výzvy súdu nereagovali, nepredložili ani neoznačili žiadne dôkazy, ktorými chcú preukázať uplatnený nárok, vo vzťahu k súdu sú nečinní.

Spor skutkovo a právne nie je zložitý. Prekážku konania tvorilo prerušenie konania podľa § 14 ods. 1 písm. c) ZKV. Pojednávanie dňa 26. 4. 2005 bolo odročené na žiadosť navrhovateľa. Následne navrhovateľ zostal na výzvy súdu nečinný. Ďalšou prekážkou konania je skutočnosť, že spoločnosť odporcu je podľa § 68 ods. 3 písm. d) Obchodného

zákonníka po zrušení konkurzu po splnění konečného rozvrhu výřazku je zrušená a podľa § 68 ods. 4 Obchodného zákonníka mal byť ex offio vykonaný výmaz. Aj keď spoločnosť odporcu fakticky do výmazu z obchodného registra existuje, súd nemá s kým konať. Problematické je vyriešenie postupu, či súd napriek existencii exekučného titulu, ktorý tvorí uznaná pohľadávka v konkurze, môže vydať rozhodnutie vo veci samej, teda popri sebe by jestvovali dva možno aj rôzne exekučné tituly v tej istej veci. Len existencia exekučného titulu v tej istej veci však nie je vedená pri dôvodoch prekážky právoplatne rozhodnutej veci.

Vzhladom na účinky uznania pohľadávky navrhovateľa správcom konkurznej podstaty a nároky uplatnené v konaní, ktoré sú plne zhodné s uznanými nárokmi v prihláške pohľadávok v konkurznom konaní, nemohla vzniknúť činnosťou súdu sťažovateľovi žiadna ujma. Ani prípadné rozhodnutie súdu rozsudkom (napriek spornosti, že vo veci jestvuje exekučný titul, ktorý možno pokladať za právoplatne rozhodnutú vec a či je možné rozhodnúť, teda či môžu popri sebe existovať viaceré vykonateľné exekučné tituly v tej istej veci) nemôže priniesť navrhovateľovi viac práv ako má, tieto práva nemôže ani účinnejšie deklarovať a pod. Preto možné rozhodnutie vo veci buď neprinesie navrhovateľovi žiadne práva alebo mu môže priznať menej ako má na základe uznanej prihlášky. Aj vo vzťahu k prípadnému plneniu poisťovne má rozsudok rovnakú váhu ako uznaná prihláška nárokov v konkurze. Ani prípadný rozsudok v konaní nemôže priamo zaväzovať na plnenie ine osoby ako účastníkov (§ 159 ods. 2 O. s. p.), v tomto prípade vedľajšieho účastníka.

Preto zastávam názor, že sťažnosť sťažovateľa je vyslovene účelová v snahe privodiť majetkový prospech sťažovateľa priznaním náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá však mu nemohla byť spôsobená činnosťou súdu, ale len jeho nečinnosťou a objektívnymi okolnosťami (nedostatok majetku úpadcu na uspokojenie prihlásených nárokov). Podľa môjho názoru nemohlo dôjsť k prietahom tak ako sa mal vyjadriť predchádzajúci predseda súdu, pretože konanie bolo zo zákona prerušené. Nie je zrejmé aké prietahy mohli byť počas prerušeného konania spôsobené. Skôr sa jedná o paušálne neodborné vyjadrenie bez znalosti veci. Napokon, vzhladom na vyššie uvedené, výsledok konania je pre navrhovateľa celkom bezvýznamný, a tvrdenia navrhovateľa o jeho ťaživej životnej situácii nie sú podstatné pre toto konanie alebo konanie o sťažnosti. Navrhovateľom požadovaná náhrada za finančné zadosťučinenie je zjavne neprimeraná, nakoľko 7,5 krát presahuje uplatnený nárok. Dovolím si poznamenať, že nárok bol uplatnený

bez príslušenstva a môže byť vymáhaný v exekučnom konaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem Ústavnému súdu aby sťažnosti sťažovateľa nevyhovel.

PREHLAD ÚKONOV

- 9. 9. 1996 vec napadla na súd*
- 20. 9. 1996 opis návrhu zaslaný odporcovi na vyjadrenie*
- 21. 10. 1996 urgovaný odporca, aby sa k veci vyjadril*
- 12. 11. 1996 vytyčený termín pojednávania na deň 3. 12. 1996*
- 3. 12. 1996 pojednávanie vo veci - odročené na neurčito*
- 8. 1. 1997 žiadaný výpis z obchodného registra na odporcu*
- 29. 1. 1997 dotaz na Fond národného majetku B. či odporca prešiel pod ich správu*
- 11. 2. 1997 žiadaný výpis z obchodného registra na odporcu*
- 11. 3. 1997 dotaz na obchodný register*
- 17. 9. 1997 dotaz na KS Žilina a Banská Bystrica*
- 6. 10. 1997 urgovaný KS Žilina*
- 20. 10. 1997 žiadaný výpis z obchodného registra na odporcu*
- 24. 11. 1997 dotaz na KS B. Bystrica či bol na odporcu vyhlásený konkurz*
- 17. 3. 1998 vytyčený termín pojednávania na deň 9. 4. 1998*
- 9. 4. 1998 pojednávanie vo veci - odročené na T: 7. 5. 1998*
- 7. 5. 1998 pojednávanie vo veci - odročené na neurčito*
- 8. 6. 1998 od OO PZ B. žiadaný spis*
- 14. 1. 1999 oznámené PZ N, že bol na odporcu vyhlásený konkurz*
- 14. 10. 2003 dotaz na K. S. Banská Bystrica v akom štádiu konania je vec 27 Cb-24 K 193/96 (konkurz na odporcu)*
- 3. 5. 2004 opätovne urobený dotaz na KS B. Bystrica v akom štádiu konania je konkurz na odporcu*
- 9. 11. 2004 dotaz na PZ N*
- 17. 12. 2004 urgovaný PZN*
- 24. 2. 2005 vytyčený termín pojednávania na deň 26. 4. 2005*
- 26. 4. 2005 pojednávanie vo veci - odročené na neurčito*

24. 4. 2006 dotaz na PZ N

5. 6. 2006 žiadosť na KS. B. Bystrica o zaslanie rozvrhového uznesenia 27-24 K 193/96.“

V zásade rovnaké skutočnosti, týkajúce sa chronológie úkonov okresného súdu a účastníkov konania zistil aj ústavný súd z obsahu sťažnosti a súdneho spisu.

Právny zástupca sťažovateľa vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 4. júla 2007 okrem iného uviedol:

„Dňa 28. 06. 2007 ste mi doručili aj Vyjadrenie sa k sťažnosti zo dňa 14. 06. 2007, ktoré vypracoval sudca Okresného súdu v Žiline JUDr. V. K. Tvrdenia v ňom uvedené sú zavádzajúce, nepravdivé a preto sa týmto k nim vyjadrujem.

V prvom rade poukazujem na to, že konanie začalo 9. 9. 1996, t. j. viac ako pred 10. rokmi a vo veci samej doposiaľ nebolo rozhodnuté. To, že v predmetnej veci boli prieťahy v konaní i napriek viacerým sťažnostiam priznala podpredsedníčka Okresného súdu v Žiline JUDr. U., ale pre sudcu JUDr. V. K. to nič neznamená, je mu to cudzie. Nemôžem súhlasiť, že k prieťahom v konaní nedošlo preto, že zo zákona bolo konanie prerušené pre uvedený konkurz je zavádzajúce, pretože súd v roku 1998 vo veci pojednával a súd konanie neprerušil z dôvodu konkurzu. Tvrdenie uvedeného sudcu, že p. H. bolo v rámci konkurzného konania priznané odškodnenie za pracovný úraz, ale pohľadávka nebola uspokojená ani z časti, bola zaradená do 1. triedy a že odporcovi nezostal po zrušení konkurzu žiaden majetok. To znamená, že z konkurzu p. H. nedostal a ani nedostane nič, preto odškodnenie môže získať od vedľajšieho účastníka konania, t. j. S., ale to nie je úlohou Ústavného súdu aby to riešil za Okresný súd v Žiline. Nie je pravdou, že S. popiera celý záväzok, ale iba jeho časť, ale o výške pohľadávky musí rozhodnúť Okresný súd v Žiline rozsudkom.

Tvrdenie uvedeného sudcu, že sťažnosť na prieťahy v konaní je účelová v snahe privodiť sťažovateľovi majetkový prospech je zavádzajúce a neprofesionálne, pretože ak by uvedený sudca pocítil na vlastnej koži to, čo sťažovateľ, potom by hovoril inak.

Verím, že sudcovia Ústavného súdu Slovenskej republiky náležite vyhodnotia predmetný spisový materiál a o sťažnosti sťažovateľa rozhodnú spravodlivo a zákonne, za čo im vopred ďakujem.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s obsahom súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 14 C 665/96 dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Sťažovateľ sa podanou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov... a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Článok 48 ods. 2 ústavy ustanovuje základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Priznanie ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto ústavné právo objektívne realizovalo.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote, čo je zásadne to isté právo, ktoré pre účastníka konania zaručuje čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry (I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03, IV. ÚS 15/03), v súlade s ktorou možno za konanie (postup) súdu odstraňujúce právnu neistotu sťažovateľa v konkrétnom posudzovanom prípade považovať také konanie, ktoré smeruje k právoplatnému

rozhodnutiu vo veci alebo k odstráneniu jeho právnej neistoty zákonom dovoleným spôsobom. K vytvoreniu právnej istoty preto dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu sa posudzovanie otázky, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, posudzuje vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitosť veci (1), správanie účastníka konania (2) a postup, akým v konaní postupoval súd (3). Za súčasť prvého kritéria považuje ústavný súd aj povahu veci a jej význam pre sťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej ublížením na zdraví z dôvodu pracovného úrazu v danom prípade ústavný súd nemôže pripísať na vrub zložitosti prerokovávanej veci, pretože vychádzajúc zo spisu okresného súdu a z okolností prípadu nevyplýva, že ide o právne a skutkovo zložitú vec. Ani okresný súd vo svojom vyjadrení nepoukázal na skutkovú a právnu zložitosť veci.

2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V predmetnom prípade sťažovateľ neprispel podľa názoru ústavného súdu k predĺženiu súdneho konania. V konaní bol aktívny, zúčastňoval sa nariadených pojednávaní (aj keď bol zastúpený advokátkou), žiadal okresný súd o pokračovanie v konaní a podal aj sťažnosť na zbytočné prietahy v konaní, ktorú adresoval Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky. Vyjadrenie okresného súdu, že i sťažovateľ sa podieľal na prietahoch tým, že „*Na pojednávaní dňa 26. 4. 2005 sa navrhovateľ ani jeho právna zástupkyňa nedokázali vzhľadom na stav veci vôbec vyjadriť či chcú v konaní pokračovať a špecifikovať nároky (...)*“, ústavný súd neakceptoval aj vzhľadom na to, že okresný súd dovtedy o návrhu sťažovateľa riadne nekonal a prakticky počas celého doterajšieho trvania súdneho konania (takmer 11 rokov) vo veci vykonal iba jedno meritórne pojednávanie, na ktorom vykonal

dokazovanie (7. mája 1998).

V takej citlivej veci, akou je náhrada škody spôsobenej ublížením na zdraví, prípadný podiel sťažovateľa, resp. jeho právnej zástupkyne na vzniknutých priet'ahoch, keď žiadali odročiť pojednávanie v apríli 2005 za účelom „*zváženia ďalšieho procesného postupu v súvislosti s ukončením konkurzu na odporcu*“ a nereagovali adekvátne na výzvu okresného súdu z 24. apríla 2006, ktorým vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa, či na podanej žalobe trvajú, podľa názoru ústavného súdu neospravedlňuje neúmerne takmer 11 rokov trvajúce konanie okresného súdu. Na tom nemení nič ani skutočnosť, že konanie bolo zo zákona prerušené už po štyroch rokoch od začatia konania [(od 27. februára 2001, keď nadobudlo právoplatnosť uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 27 Cb-24 K 193/96 z 20. októbra 1998 o vyhlásení konkurzu na majetok žalovaného, až do 4. januára 2005, keď nadobudlo právoplatnosť uznesenie krajského súdu zo 6. decembra 2004, ktorým bol konkurz na majetok žalovaného zrušený].

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci, pričom zbytočné priet'ahy v konaní posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti daného prípadu.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého občianskoprávneho konania je náhrada škody spôsobenej ublížením na zdraví, t. j. vec, ktorej povaha (spor o existenciu nárokov, ktoré môžu byť zdrojom príjmov sťažovateľa) si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená [§ 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)] a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (pozri napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03).

Ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že okresný súd bol v určitých obdobiach v posudzovanej veci opakovane krátkodobo nečinný. Konkrétne v období od 3. decembra

1996, keď odročil pojednávanie na neurčito, až do 17. marca 1998, keď určil termín pojednávania na 9. apríl 1998, t. j. takmer 15 mesiacov - v tomto období okresný súd len zisťoval, či nedošlo k vyhláseniu konkurzu na majetok žalovaného alebo k výmazu žalovaného z obchodného registra, a v období od 7. mája 1998, keď sa konalo jediné pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie, až do 14. januára 1999, keď oznámil právnej zástupkyňi sťažovateľa, že na majetok žalovaného bol vyhlásený konkurz, t. j. nečinnosť viac ako 7 mesiacov. Na neprimeranú dĺžku konania malo vplyv to, že v čase od 3. decembra 1996 do 9. apríla 1998 (viac ako 16 mesiacov) okresný súd nevykonal žiadne relevantné pojednávanie, na ktorom by bolo vykonané dokazovanie, a dve nariadené pojednávania iba odročil pre neúčast' účastníkov konania. Preto toto obdobie považuje ústavný súd za obdobie jeho neefektívnej činnosti, ktoré v konečnom dôsledku spôsobilo zbytočné priet'ahy v činnosti všeobecného súdu. Jeho postup nevykazoval vždy znaky plynulého a efektívneho konania; ani po januári 2005, keď jeho úkony nesmerovali k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako navrhovateľ vo veci náhrady škody spôsobenej ublížením na zdraví nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy a dohovoru. Tieto nedostatky plynulosti konania by však samy osebe neznamenali porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale kvalitu porušenia týchto práv nadobudli v kontexte celkovej takmer 11-ročnej dĺžky konania (aj keď konanie bolo prerušené). Preto ústavný súd neakceptoval vyjadrenie okresného súdu, že k priet'ahom v konaní nedochádzalo.

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 665/96 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím,

opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

Ústavný súd v súlade so svojím rozhodnutím o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru prikázal okresnému súdu, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 14 C 665/96 konal bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Sťažovateľ žiadal aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 200 000 Sk z dôvodov uvedených v sťažnosti.

Hoci ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v napadnutom súdnom konaní konal bez zbytočných prietahov, je toho názoru, že porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno účinne odstrániť len uplatnením tejto jeho právomoci. Vzhľadom na zistenú dobu nečinnosti a neefektívnej činnosti okresného súdu považoval za potrebné rozhodnúť aj o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti prípadu, predmet sporu (ide o sumu cca 26 tisíc Sk bez prísl., ktorá mu bola uznaná aj správcom konkurznej podstaty) a tiež to, že i sťažovateľ a jeho právna zástupkyňa sa o predĺženie tejto doby svojím správaním nepričinili, ako to bolo konštatované pri hodnotení správania sťažovateľa, ústavný súd rozhodol, že sumu 100 000 Sk možno považovať za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Vo zvyšnej časti žiadosti sťažovateľa nevyhovel.

Ústavný súd rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. Mgr. Š. B. Ústavný súd pri priznaní trov konania vychádzal z výšky priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2006, ktorá bola 17 822 Sk. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) za každý úkon po 2 970 Sk. K tomu mu ústavný súd priznal režijný paušál v sume 2 x 178 Sk (§ 16 vyhlášky). Úhrada mu bola priznaná v celkovej sume 6 296 Sk.

Úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júla 2007